

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТРЕНІНГ»
підготовки здобувачів першого (бакалаврського)**

рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення

за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»

мова навчання українська

Розробник:

Трубник І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Рецензенти:

Панасенко Е. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «ДДПУ»

Співак Я. О., доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р. протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТРЕНІНГ»

Кількість кредитів	3
Рік підготовки, семестр	3 6
Компонент освітньої програми	вибірковий
Викладач	Трубник І. В. – доцент кафедри соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	innatrubnik@gmail.com
Консультації	щовівторка, 14.00.–15.00.
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – соціально-психологічний тренінг <i>предмет вивчення</i> – теоретичні, методологічні засади та специфіка соціально-психологічного тренінгу
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> формування готовності до організації та проведення соціально-психологічного тренінгу; розвиток професійно значущих рис, якостей, здатностей. <i>Ключові слова:</i> інтерактивне навчання, тренінг, соціально-психологічний тренінг, групова взаємодія, організація групової взаємодії, ігровий метод, ефективність тренінгу. <i>Очікувані результати навчання:</i> Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців

дотримуючись принципів навчання дорослої аудиторії.

Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців застосовуючи навички керівництва групою.

Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей спираючись на досвід, отриманий під час участі у тренінгах особистісного росту та ін.

Здійснювати консультативну та профорієнтаційну роботу на засадах психолого-педагогічної науки та застосовуючи softskills-навички, сформовані в процесі соціально-психологічних тренінгів.

Здійснювати профілактичну та реабілітаційну роботу з різними категоріями населення застосовуючи техніки тренінгової роботи (міні-лекції, історії та розповіді, групові дискусії, мозковий штурм, техніки колективного навчання, рольові ігри, ділові ігри тощо).

Навчально-методичні матеріали:

1. Методичні вказівки до практичних і самостійних робіт з дисципліни «Основи соціально-психологічного тренінгу» / укладач Л. О. Колісник. Суми : Сумський державний університет, 2017. 53 с.

2. Соціально-психологічний тренінг: курс лекцій / упоряд. І. В. Трубник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 98 с.

3. Тренінги в соціальній роботі: теорія, організаційні засади, методика проведення: навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича ; уклад.: Наталія Куб'як, Тетяна Шоліна. 2-ге вид., перероб. і допов. Чернівці : ЧНУ, 2018. 159 с.

Ресурси: дистанційний курс «Соціально-психологічний тренінг» (<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1113>);

	мультимедійна апаратура, екран, проектор; бібліотечні фонди.
Теми	<p><i>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні засади дисципліни «Соціально-психологічний тренінг» 2. Основні концептуальні підходи до організації соціально-психологічного тренінгу на сучасному етапі розвитку психологічної науки 3. Історія виникнення групового соціально-психологічного навчання і його переваги перед індивідуальним навчанням 4. Види та класифікації тренінгів 5. Структура та основні положення тренінгового заняття 6. Методичні характеристики тренінгового заняття 7. Методи оцінки ефективності проведення тренінгового заняття 8. Професійні та особистісні якості тренера 9. Методика організації групової взаємодії 10. Методика розробки плану проведення соціально-психологічного тренінгу 11. Техніки, вправи та ігрові методи, що використовуються в тренінговій роботі
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p><i>Методи навчання:</i> словесний метод (розповідь, пояснення, дискусія, співбесіда, інтерв'ю тощо); практичний метод (практичні заняття, ігрові та тренінгові вправи, ігри); наочний метод (метод демонстрацій); метод проблемного викладення матеріалу; кейс-метод; створення ситуацій зацікавленості.</p>
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<p><i>Види роботи здобувачів</i> (міні-повідомлення, доповіді, презентації, створення добірок і тек ігрових та тренінгових вправ, виступи на практичних заняттях; розробка тематики дискусій, конспектів проведення ігор та вправ, конспектів тренінгових занять та тренінгових програм).</p>
Оцінювання	<i>Види, методи та форми контролю.</i>

Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (залік у 6 семестрі).

Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування.

Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка.

Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ”

(<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>)

Результати навчання здобувачів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для здобувачів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.

Оцінювання результатів навчання здобувачів у процесі *лекційного заняття* виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (0,5 балів), складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (0,5 балів).

Відповідь на *практичному занятті* оцінюється за наступними критеріями:

3 бали - здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

2 бал - здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

0,5-1 бал - здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 52 б. (денна форма навчання) та 89 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань здобувачів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем наприкінці кожного заняття до відома всіх здобувачів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів

поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять із усіх дисциплін семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань із відповідної дисципліни;

– допущені до складання екзамену (у деканат обов'язково надається аркуш відповіді здобувача).

Вимоги:

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора /-ки – це абсолютно нормально.

На практичних заняттях бажана активна участь здобувачів вищої освіти під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі: повага до колег, толерантність до інших та їхнього досвіду, сприйнятливість та неупередженість, здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки, ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів, я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції, обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з

предметного профілю.

Кафедра соціальної роботи підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання іспиту):

Результати підсумкових форм контролю оцінюються: за національною п'ятибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «неприйнятно») і за 100-бальною шкалою.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами

за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	3	0,5	4	1
Т 2	1	0,5	3	0,5	4	1
Т 3	1	0,5	3	0,5	4	1
Т 4	1	0,5	3	0,5	6	2
Т 5	1	0,5	3	0,5	4	1

T 6	1	0,5	3	0,5	4	1
T 7	1	0,5	3	0,5	5	1
T 8	1	0,5	3	0,5	5	1
T 9	1	0,5	3	0,5	5	1
T 10	2	1	3	0,5	5	1
T 11	1	0,5	6	1	6	2
Разом	12	6	36	6	52	13

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами

за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	-	-	-	-	8	1
T 2	1	0,5	-	-	8	1
T 3	-	-	-	-	8	1
T 4	-	-	-	-	8	1
T 5	1	0,5	-	-	8	1
T 6	-	-	3	1	8	1
T 7	-	-	-	-	8	1
T 8	-	-	-	-	8	1
T 9	-	-	-	-	8	1
T 10	-	-	3	1	8	1
T 11	-	-	3	1	9	2
Разом	2	1	9	3	89	12

Переваги вивчення навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни дає: знання методів ефективного саморозвитку, способів ефективної мобілізації внутрішніх резервів психіки, вимог до особистості та професійної діяльності; уміння виробляти емоційну стійкість у складних життєвих ситуаціях,

«Бонус вивчення»	уміння переборювати життєві труднощі; навички взаємодії з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад; здатність до аналізу психічних властивостей, станів і процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
-----------------------------	---

Трубник І. В.

канд. пед. наук, доцент

